

J. A. Ardanza prenent possessió del seu càrrec

/ J. A. Miranda

Un nou assalt a les autonomies

La presa de possessió de J. A. Ardanza ha reflectit clarament el nou rumb que, després dels pactes amb el PSOE, pretén de seguir la màxima institució basca. Un nou rumb mediatitzador de l'autonomia i que els socialistes voldrien trasplantar a Catalunya

Quan Carlos Garaikoetxea jurà el càrrec de *lendakari*, ho féu amb les tradicionals paraules que José Antonio Aguirre digué en 1936: «Humiliat davant Déu, en peu sobre la terra basca, amb el record dels avantpassats, jure complir fidelment el meu manament». Però, a més d'aquesta vella frase, el nou president José Antonio Ardanza féu una nova declaració i, sobretot, manifestà una actitud distinta: «Prenc possessió i assumesc el càrrec de *lendakari* del govern basc, com també la condició de representant ordinari de l'estat en el

I. LÓPEZ

seu territori, que compliré amb lleialtat a la Corona i respecte a la Constitució, a l'Estatut de Gernika i les altres lleis vigents.»

Així, el nou govern d'Ajuria Enea expressava el nou rumb del seu executiu, després de la firma dels pactes de legislatura amb els socialistes. Un nou rumb que sembla conduir a una major submissió davant el govern de Madrid, i que pot permetre un triomf d'ordre històric al PSOE, en una nacionalitat que fins ahir mateix li era vedada.

Sembla que els pactes eren impossibles amb Garaikoetxea. Els seu prestigi entre les bases del PNB i

les seues posicions en alguns temes bàsics havien segat la unitat de les files nacionalistes i impediien el desenvolupament d'acords amb l'aparell del PSOE. El dubte està ara en si això ha influït en la seua caiguda fulminant.

Els darrers mesos, la crisi del PNB s'havia agreujat: dimissió de Xabier Arzallus, dissolució de l'organització de Navarra per la seua intransigència a pactar amb la dreta, friccions entre Garaikoetxea i la direcció per les diputacions, etc. Amb un home decantat a l'esquerra davant la pressió de les bases, era impossible d'acordar res. Ho va dir Ramón

Jáuregi, delegat del govern central al País Basc: «Garaikoetxea ha mantingut una actitud política hipotecada pels plantejaments dels sectors radicals, buscant un antagonisme interessat amb el PSOE.» La resposta de l'ex-*lendakari* va ser que Jáuregi havia tingut «un obscur paper» en la crisi del PNB.

En un acte de disset minuts, amb els crits dels treballadors de Fabrelec i una càrrega de l'*Ertzaina*, que costà tres ferits, com a fons, Ardanza fou designat nou *lendakari*, amb els vots del seu grup més dos del socialista, agraït pels acords recents. Ardanza passarà a la història per ser

Adreçant-se al parlament basc

/ J. A. Miranda

el primer president basc que és també, en paraules seues, «representant de l'estat al país».

I ací hi ha el currículum del nou vice-president per a Afers Econòmics, Xabier Garcia Egotxeaga, no afi-

liat al PNB; director general d'Indústries Siderometal·lúrgiques amb Abril Martorell i Suárez, artífex de la reconversió dels acers especials, profundament vinculat al món de la banca i les finances madrile-

nyes, directiu de la Societat de Gestió de Lemóniz, etc. Un equip ideal per a un govern el punt d'actuació central del qual, per a enguany, serà la participació en la futura entrada a la Comunitat Econòmica Europea. I la culminació, si és que els deixen, de la reconversió industrial iniciada pels socialistes.

Ara, si Ardanza aconsegueix de complir els pactes del PSOE, se'l reconeixerà, com digué un diari, «com el president basc que convertí Euskadi en un tros d'Espanya». Així, José Maria Benegas, número tres del PSOE i portaveu governamental per a Euskadi, ha aconseguit la convergència de posicions en matèries com violència i terrorisme, jugant a favor d'una posició comuna que barre el pas a qualsevol negociació amb ETA.

Una negociació com la que duia endavant l'assassinat dirigent d'Herri Batasuna, Santiago Brouard, que tindria com a clau el programa de l'alternativa KAS. Però Ardanza vol «abordar els problemes del país amb un tarannà obert de diàleg» i, per a això, planteja «la participació del màxim de grups polítics». O siga, no de tots. Només els qui acaten allò que ha jurat: o acatament a la Constitució i a la Corona, o no hi ha diàleg possible.

En línies generals, els nous acords de legislatura repleguen, doncs, els de l'acord antiterrorista que van subscriure, mesos enrere a Madrid, els representants del PSOE, Euskadiko Eskerra i la Coalició Popular, i segueixen encaminats cap al vell somni del Front per la Pau.

10 ANYS AL TALL

AL TALL. CADA VOLTA MÉS LLUNY

TORELLÓ: TEATRE SIRVIANO. 9 de febrer, 10. 30 nit

CASTELLÓ: TEATRE PRINCIPAL. 16 de febrer, 7.30 vesprada; 10.30 nit

VINARÒS: AUDITORI MUNICIPAL. 18 de febrer, 8 vesprada

GIRONA: TEATRE MUNICIPAL. 23 de febrer

MADRID: TEATRE SALAMANCA. 1 de març

**BARCELONA: (PRESENTACIÓ PALAU DE LA VIRREINA).
Actuació SALÓ DEL PINELL.** 13 al 24 de març

HI COL.LABORA LA CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA
DE LA GENERALITAT VALENCIANA

El compromís de legislatura consta de set punts i un annex referent al Consell Basc de Finances. Deixant a banda el fet que Obiols ja està oferint el producte a la Generalitat de Catalunya des de l'octubre passat, és una victòria evident de les tesis

dueixen al final en lletra escrita».

Certament, tot sembla indicar una nova etapa per a la màxima institució basca, gràficament mostrada amb la presència de la bandera espanyola a Ajuria Enea, el dia de la presa de possessió del nou *lendakari*.

La càrrega de l'Ertzaina

J. A. Miranda

programàtiques del govern de Felipe González.

Entre els punts de l'acord cal destacar també el relatiu al marc democràtic de la Constitució, al desenvolupament estatutari i al model institucional definitiu per a la comunitat autònoma basca. Igualment, han acordat consensuar els projectes de llei de Bases de Règim Local, de la Funció Pública i de Sanitat, a més de l'administració de justícia i l'harmonització fiscal, entre d'altres.

Ardanza, que sol definir-se com «un nacionalista radical», ha estat preguntat sobre si hi ha clàusules o protocols secrets en l'acord. Com a única resposta, ha dit: «en un pacte es parla de moltes coses, i no totes es tra-

ri. Un *lendakari* que ha esperat el decret reial per a prendre possessió del seu càrrec, evitant la «imprudència» del seu predecessor.

Darrere de tot, no hi ha cap més estratègia que la vella consolidació del mapa autonòmic. Del mapa retallat i centralitzat. Un mapa que la Loapa ja configurava i que Benegas o Múgica Herzog segueixen dissenyant.

Però el dilema és, ara, si, amb aquest pacte, el PNB no ha preparat el seu enterrament electoral, no històric. Si, amb aquest pacte, el PSOE no ha fet una passa de gegant sobre el poble basc i no ha enfortit el seu pla antiautonomista. Mentrestant, Euskadi segueix en peu, la tortura està present i la crisi no cessa.

El pacte a la basca no té sentit a Catalunya

Aconseguit el pacte basc, els socialistes es mostren ara molt interessats a aconseguir-ne un de semblant a Catalunya. El Principat, però, no és Euskadi.

Oriol DOMINGO

Enrique Múgica Herzog és un polític que apareix en moments especialment significatius de la vida política estatal. És un dels cervells grisos del socialisme espanyol. És un home clau del socialisme a Euskadi. Està molt satisfet perquè, al cap de tres anys, s'ha realitzat un dels seus somnis. El somni de la firma d'un pacte de legislatura entre els nacionalistes del govern basc i el grup parlamentari socialista.

Aquest pacte s'inscriu dins el projecte polític del PSOE defensat per homes com Múgica. S'hi propugna que la modernització d'Espanya passe necessàriament per un pacte entre la classe treballadora, la intel·lectualitat no progressista i les nacionalitats històriques (Catalunya i Euskadi), tot plegat dirigit pel PSOE.

És en aquest context que Múgica ha estat un dia a Barcelona reunit amb la cúpula dirigent del PSC-PSOE. El seu plantejament és que ara cal aconseguir a Catalunya un pacte similar al basc. L'un dels signants haurien de ser els nacionalistes de Convergència i Unió (CiU), que ocupen el govern català des del 1980. L'altra part signant haurien de ser els socialistes, que són el primer partit de l'oposició al Principat i, alhora, dominen ajuntaments impor-

tants, un parell de diputacions provincials i estan lligats al govern central, del qual depenen la delegació del govern i els governs civils.

La proposta de Múgica ha estat assumida i predicada per Raimon Obiols, primer secretari del PSC-PSOE. Els socialistes consideren que, a més de partit d'oposició, són també partit de govern, ja que governen les institucions adés esmentades.

El punt feble d'aquesta idea és que, des d'una perspectiva autonòmica catalana, el govern de la Generalitat no pot ser comparat amb entitats com les diputacions provincials i el govern civil. Històricament, el catalanisme polític, en totes les variants, ha preconitzat la supressió de les diputacions i dels governs civils o, si legalment no és possible, la reducció a la més mínima expressió.

Malgrat tot i volent-se ratificar com a partit institucional, el missatge d'Obiols consisteix a criticar durament la gestió del govern català i a qualificar l'actitud del president Pujol de poc dialogant, i passar, tot seguit, a oferir un pacte entre el govern Pujol i els socialistes, posant com a punt de referència la recent entesa entre nacionalistes i PSOE a Euskadi.